

Day: Thursday
Date: 02/05/2019

S-2019-0028

Time : 03.00 P.M. To 06.00 P.M.
Max. Marks : 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 Select the most appropriate alternative from those given below and rewrite the statements: (06)

- i) Name of the micro sociologist.
a) Durkheim b) Comte c) Simmel d) None of the above
- ii) _____ cultural is communicated mostly to like minded.
a) Non-material b) Explicit c) Material d) Utilitarian
- iii) Who introduced positivism in sociology.
a) Durkheim b) Weber c) Comte d) Mills
- iv) Identify the author of the book 'Social Control' which was published in 1901.
a) C.H. Cooley b) W.G. Sumner c) E.A. Ross d) Hannkeim
- v) Structure is useless without _____.
a) Role b) Order c) Function d) Status
- vi) The Latin term 'Social' means.
a) Study b) Sociology c) Companion d) Science

B) Answer the following in **ONE** questions: (06)

- i) Define the class
- ii) Define the Social mobility
- iii) Define the Conformity
- iv) What is Cultural lag?
- v) Define the Sociology
- vi) What is Social change?

Q.2 Attempt any **THREE** of the following: (12)

- a) State the meaning of social stratification.
- b) Explain the causes of social change.
- c) What is deviation?
- d) Meaning of caste
- e) Meaning of gender

Q.3 Attempt any **FOUR** of the following: (12)

- a) State the nature of social class.
- b) Explain the concept of social movement
- c) Discuss the forms of stratification.
- d) Explain the professions.
- e) Explain the preconditions

Q.4 Attempt any **TWO** of the following: (12)

- a) What is applied sociology?
- b) Define the deviance and social control.
- c) Explain the concept and types of social stratification.

Q.5 Write short notes on any **TWO** of the following: (12)

- a) Meaning of social movements
- b) Discuss the social change and social evolution.
- c) Describe sources of social change.
- d) Explain the sociology and development.

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ अ) खाली दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. (०६)

- १) सुक्ष्म समाजशास्त्र नाव -----.
अ) डरखाईम ब) कॉम्ट
क) सिमेल ड) वरीलपैकी नाही
- २) ----- सांस्कृतिक संप्रेषित हे मुख्यतः मनाचा आहे.
अ) गैर- सामग्री ब) स्पष्ट
क) साहित्य ड) उपयुक्ततावादी
- ३) सकारात्मक समाजशास्त्र कोणी ओळखले आहे.
अ) डरखाईम ब) वेबर
क) कॉम्ट ड) मील्स
- ४) १९०१ मध्ये प्रकरीत झालेल्या 'सामाजिक नियंत्रण' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत?
अ) सी.एच.कुले ब) डब्ल्यू. जी. सुमेर
क) इ.ए.रोज ड) मॅनहाइम
- ५) रचना निरर्थक आहे-----.
अ) भूमिका ब) आज्ञा
क) कार्ये ड) स्थिती
- ६) 'सोशियस' या लॅटिन शब्दाचा अर्थ -----
अ) अभ्यास ब) समाजशास्त्र
क) सोबती ड) विज्ञान

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा. (०६)

- १) वर्गाची व्याख्या लिहा.
- २) सामाजिक गतिशीलता म्हणजे काय?
- ३) अनुरूपता व्याख्या लिहा.
- ४) सांस्कृतिक अंतर म्हणजे काय?
- ५) समाजशास्त्र म्हणजे काय?
- ६) सामाजिक बदल म्हणजे काय?

कृ. मागे. पहा

- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
- अ) सामाजिक स्तरीकरणाचा अर्थ सांगा.
ब) सामाजिक बदलाची कारणे स्पष्ट करा.
क) विचलन म्हणजे काय?
ड) जातीचा अर्थ सांगा.
इ) लिंगाचा अर्थ सांगा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
- अ) सामाजिक वर्गांचे स्वरूप सांगा.
ब) सामाजिक चळवळीची संकल्पना स्पष्ट करा.
क) स्तरीकरणाची रचना चर्चा करा.
ड) सामाजिक व्यवसाय स्पष्ट करा.
इ) पूर्व कालिता स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)
- अ) समाजशास्त्राचा वापर म्हणजे काय?
ब) सामाजिक नियंत्रण आणि विचलन यावर चर्चा करा.
क) सामाजिक स्तरीकरणाची व्याख्या आणि प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१२)
- अ) सामाजिक चळवळीचा अर्थ
ब) सामाजिक बदल आणि सामाजिक मूल्यांकनावर चर्चा
क) सामाजिक बदलांचा स्रोत
ड) समाजशास्त्र आणि विकास स्पष्ट करा.

* * * *